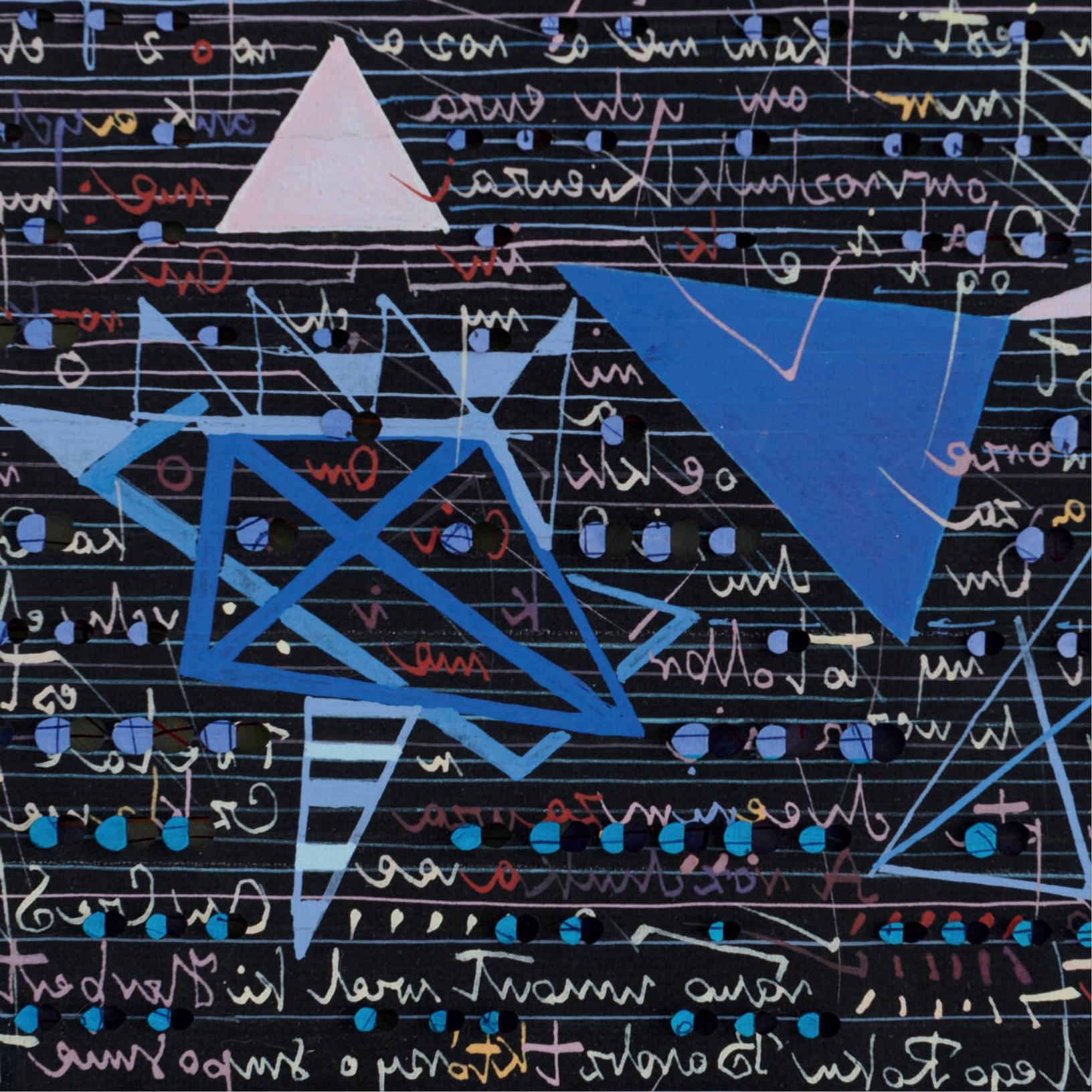

ROMA HALAT
ANDRZEJ SZEWCZYK

powtórzyć | przypomnieć

repeat | recall

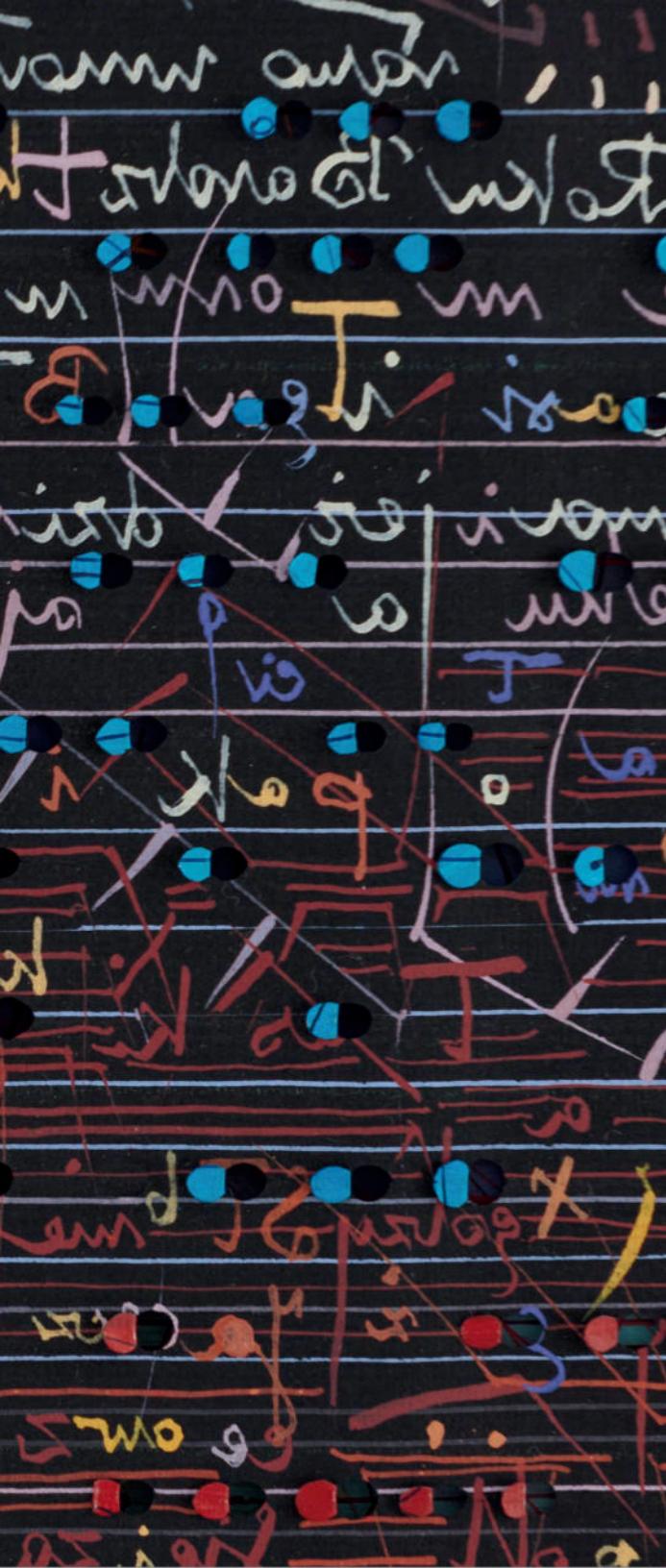

ROMA HALAT ANDRZEJ SZEWCZYK

powtórzyć | przypomnieć
repeat | recall

powtórzyć przypomnieć

Katarzyna Piskorz

Wystawa „Powtórzyć, przypomnieć” aranżuje przestrzeń do dialogu wybranych prac z dorobku Romy Hałat oraz prac Andrzeja Szewczyka z Kolekcji dela.art. Ekspozycja koncentruje się na punktach styku realizacji paradoksalnie różnych i podobnych jednocześnie oraz na wyłuskiwaniu pokrewnych im fascynacji. Do aspektów tych z pewnością zaliczyć można poszukiwanie granic malarstwa poprzez koncepcyjne działania, inspirację pismem, alfabetami jako zespołami znaków graficznych, czułość wobec prozy życia oraz wreszcie powtarzanie artystycznego gestu w ramach obszernych cykłów.

ANDRZEJ SZEWCZYK

Bez tytułu, z cyklu „Malarstwo” („Obraz ujednoliciony z malowidłem ściany”) | *Untitled, from the "Painting" series*

(“The Painting is Unified with the Wall Painting”), niedatowany | *undated*

akryl/płótno | *acrylic/canvas*, 70 x 100 cm

dela.art collection

Hałat i Szewczyk malowali obrazy przy pomocy wałka „malarzy pokojowych” z wyciętymi wzorami niemalże w tym samym czasie, tj. na początku lat 70. Ich „wałki” nawiązują do dekoracji mieszkań, do lokalności i „fresków miejskich”. W obydwu przypadkach były formą eksploracji granic malarstwa, potraktowanego jako „czynność sama w sobie”, były eksperymentalnym odrzuceniem indywidualnego gestu i klasycznej estetyki. Malowanie sprowadzili do czynności fizycznej, pozbawionej konieczności podejmowania „artystycznych” decyzji.

W polskiej historii sztuki to Szewczyk zapisał się jako pionier tego rozwiązania. Jednak nim artysta w 1974 roku wraz z Tomaszem Wawakiem zainicjował cykl, na który składały się obrazy ujednolicone z malowidłem ściany, w 1971 roku Roma Hałat w przestrzeni Ośrodka Propagandy Sztuki w Łodzi przez tydzień na oczach widzów posługiwała się tym narzędziem tworząc dużych rozmiarów kompozycje. Gabaryty prac uniemożliwiały ich wyniesienie z instytucji wystawienniczych, dlatego żadna z oryginalnych prac z tego okresu się nie zachowała. Dwa obrazy artystka odtworzyła trzy dekady później w zmniejszonej skali.

ROMA HALAT

wystawa w Ośrodku Propagandy Sztuki w Łodzi | exhibition

at the Art Promotion Centre in Łódź, 1971

fot. dzięki uprzejmości rodziny | photo: courtesy of the artist's family

ROMA HALAT

„Pejzaż XXII”, z cyklu „Pejzaże” | “Landscape XXII”, from the series “Landscapes”, 1979
akryl/płótno | acrylic/canvas, 145 x 144,5 cm

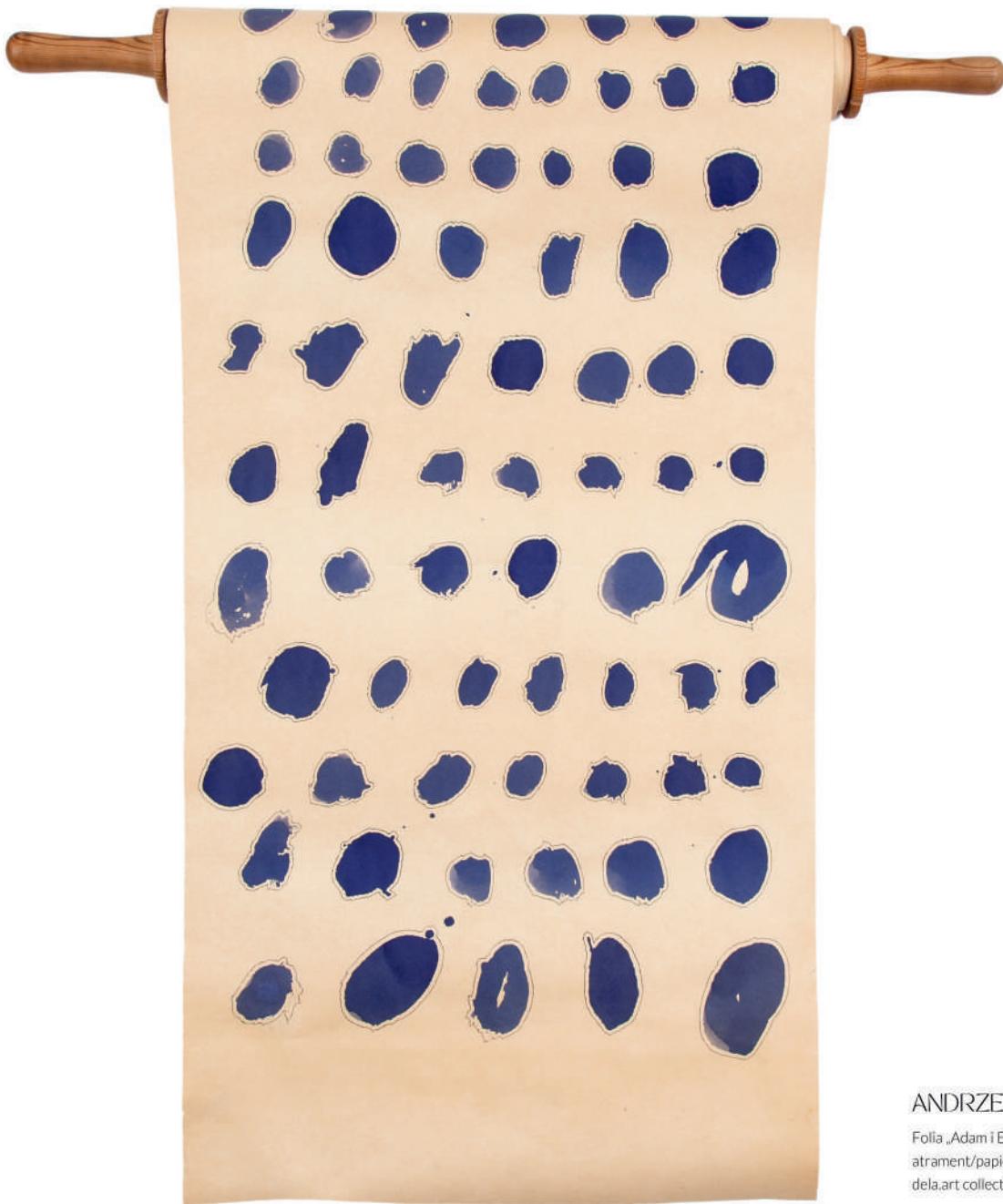
ANDRZEJ SZEWCZYK

„Marzec, kwiecień, maj” – tryptyk | “March, April, May” – triptych, 1995

ołówek, krew/papier | pencil, blood/paper, 39,6 x 29,6 cm (wymiary każdej pracy | each)

dela.art collection

W 1977 roku Roma Hałat na płótno przeniosła wizerunek blaszki liścia pozbawionej miąższa i zainicjowała cykl „Pejzaże”, który wychodząc od analizy otaczającego świata, dokonuje syntezy tego, co dostępne oku i zamyka to w prostych kształtach. Cykl kontynuuje do połowy lat 80. W tym czasie Szewczyk sięga po nowe metody i materiały, takie jak kredki, topiony ołów, a od lat 90. łupiny pistacji, sperma oraz ludzka i zwierzęca krew. Tryptyki Szewczyka, tytułowane następującymi po sobie miesiącami, tworzą kompozycje plam w ograniczonej, brązowej gamie, obwiedzione delikatnym konturem. Dzięki zastosowaniu naturalnych materiałów w abstrakcyjnej formie zatarty zostaje rozdział na duszę i ciało, a całość emanuje niezwykłą intymnością oraz zmysłowością.

ANDRZEJ SZEWczyk

Folia „Adam i Ewa” | Volume “Adam and Eve”, 1980
atrament/papier | writing ink/paper, 1100 x 53 cm
dela.art collection

Hałat i Szewczyk powracają również do wątków związanych z literaturą i kaligrafią. Inspiracja epiką, poezją, dziełami epistolograficznymi ma wyraz w wielu tytułów prac. Ich obrazy i obiekty pisane były drobnymi rzędami otworów, ścinkami ołówków, łupinkami pistacji, ołówkiem wtapiany w drewno oraz mniej rytmicznymi plamami barw na płótnie i papierze. Postugując się konwencjami pisma powoływali artystyczne formy będące nośnikami treści i emocji, a pozorna nieczytelność ich wersetów zachęca do alternatywnych odczytań, wychodzących poza poziom czysto językowy.

Dokonania Szewczyka bywają przyrównywane do prawosławnej tradycji pisania ikon i rosyjskiej etymologii słowa „malarstwo” – żywopis (ros. **ЖИВОПИСЬ**) odwołującej się do malarstwa jako żywego zapisu życia. W kontekście prac Szewczyka używa się pojęcia palimpsestu, czyli rękopisu wykonanego na materiale już wcześniej zapisanym, z którego usunięto poprzedni tekst. Szewczyk swoje interwencje dokonywał na stronicach książek, starych zaproszeniach lub kopertach.

Roma Hałat w 1985 roku rozpoczęła cykl „Triady”, w którym każda z prac składała się trzech warstw, potraktowanych bardziej malarsko lub graficznie. W wierzchniej warstwie artystka wycinała małe otwory, odchylając je, ujawniała to, co ukryte na arkuszach wewnętrznych. Osobiste notatki artystki, fragmenty jej ulubionych utworów literackich stawały się integralną częścią dzieła. Jednak ich treść została w pewnym sensie zakodowana, zaklęta w charakterystycznym odręcznym piśmie notowanym wspak lewą ręką.

Dorobek Hałat i Szewczyka jest niezwykle różnorodny i pozwala na wyróżnienie rozdziałów, w obrębie których powracają konkretne materiały, motywy i kompozycje. Formy w ich realizacjach przypominają węzły czy paciorki nanizane na modlitewny sznur służący odliczaniu mistycznych formuł. Miarowość, wielokrotność oraz powtarzanie otwierają drogę do zanegowania, ponownego poddania rozwadze, docierania do zrozumienia poprzez przypominanie sobie tego, co znane, i tego, że wciąż pozostają kwestie poza sferą poznania. Powrót to gest konieczności i kultywowania zarówno samej sztuki, jak i zgłębiania nieprzeniknionych tajemnic świata.

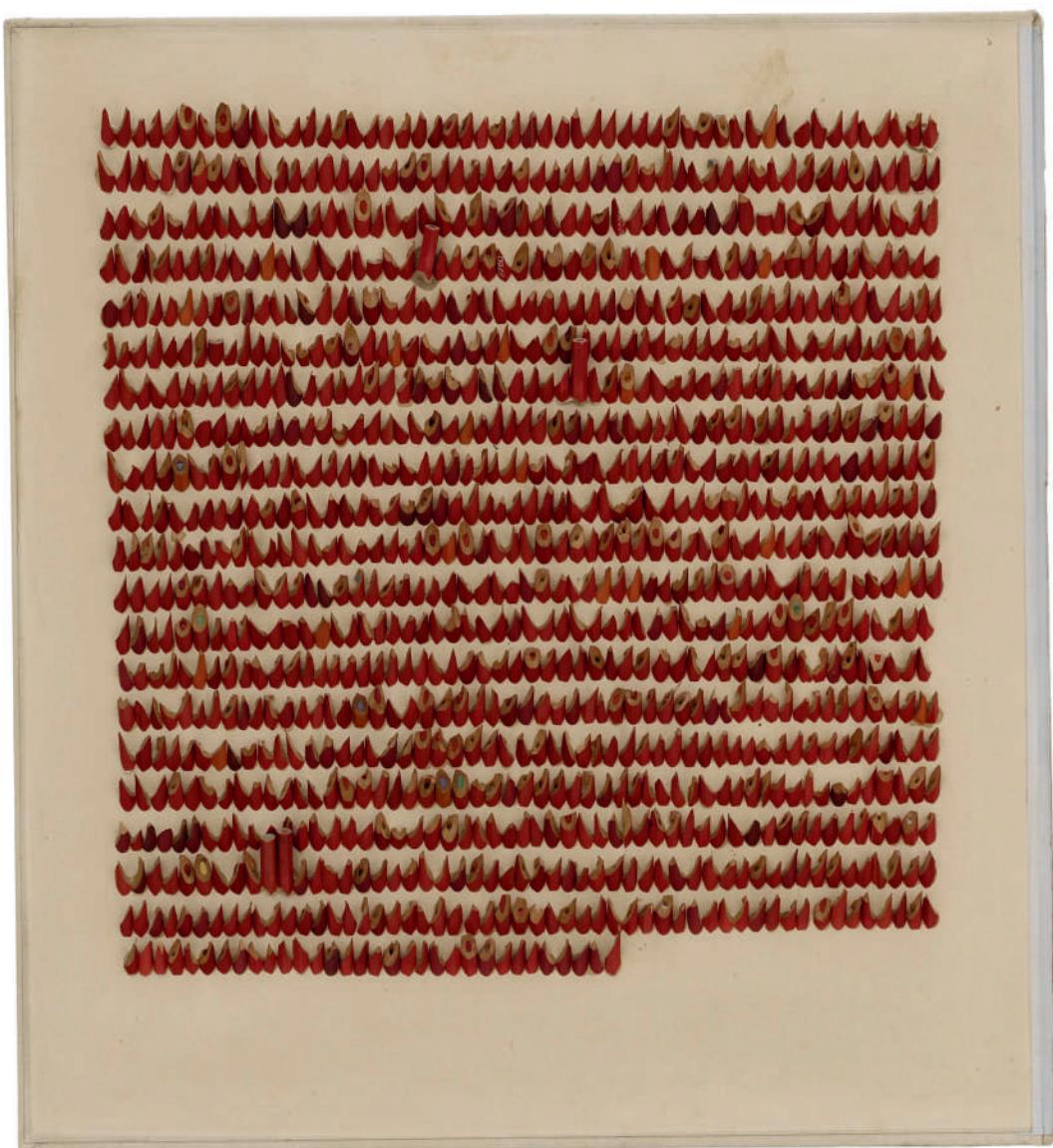

repeat recall

Katarzyna Piskorz

The exhibition 'Repeat/Recall' creates a space for dialogue between selected works by Roma Hałat provided by her family, and works by Andrzej Szewczyk from dela.art collection. The exhibition focuses on the points of contact between paradoxically different and similar realisations, and the fascinations associated with them. These aspects certainly include the search for the limits of painting through conceptual activities, inspiration by writing, alphabets as sets of graphic signs, sensitivity towards everyday life and, finally, the repetition of the artistic gesture in extended series.

ANDRZEJ SZEWCKI

Bez tytułu | Untitled | 1987
ołówki/tekstura | pencils/cardboard, 48 x 53 cm
dela.art collection

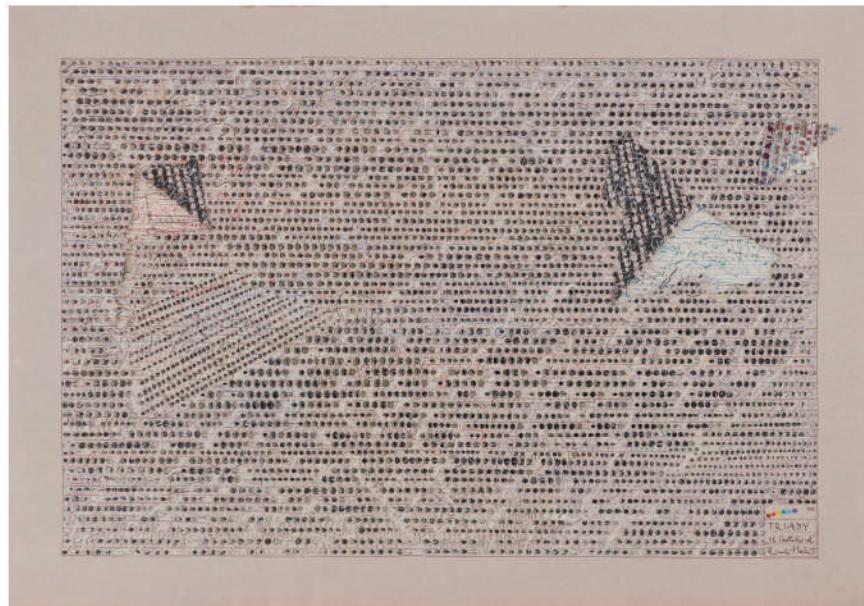
At the same time, in the early 1970s, Hałat and Szewczyk painted using the house painter's roller with cut-out patterns. Their 'rollers' allude to interior decoration, locality, and 'urban frescoes'. In both cases they were a way of exploring the limits of painting, treated as an 'activity in itself', and an experimental rejection of the individual gesture and classical aesthetics. The artist's work remained a purely reproductive role, devoid of intention or the need to make 'artistic' choices. They both reduced painting to a physical activity.

In the history of Polish art, it was Szewczyk who pioneered this solution. However, before he initiated, together with Tomasz Wawak, the series of picture painting unified with wall painting' in 1974, Roma Hałat used this tool for a week in 1971 in the rooms of the Art Propaganda Centre in Łódź, creating large-scale compositions in front of the public. The sheer size of the works made it impossible to remove them from the exhibition venues, which is why none of the original works from this period have survived. The artist decided to reproduce two of the paintings on a smaller scale three decades later.

ROMA HALAT

El Castillo c.d. | *Triads - El Castillo cont.*, 1993

akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa | acrylic, ink, paper/
fiberboard, 70x100 cm

ANDRZEJ SZEWczyk

Bez tytułu, z cyklu „Erotiki” („Tekst pistacjowy”) | Untitled, from the series “Erotics” (“Pistachio Text”), lata 90. XX w. | 1990s
akryl, wosk, łupiny pistacji/koperta | acrylic, wax, pistachio shells/envelope, 42,5 x 49,8 cm
dela.art collection

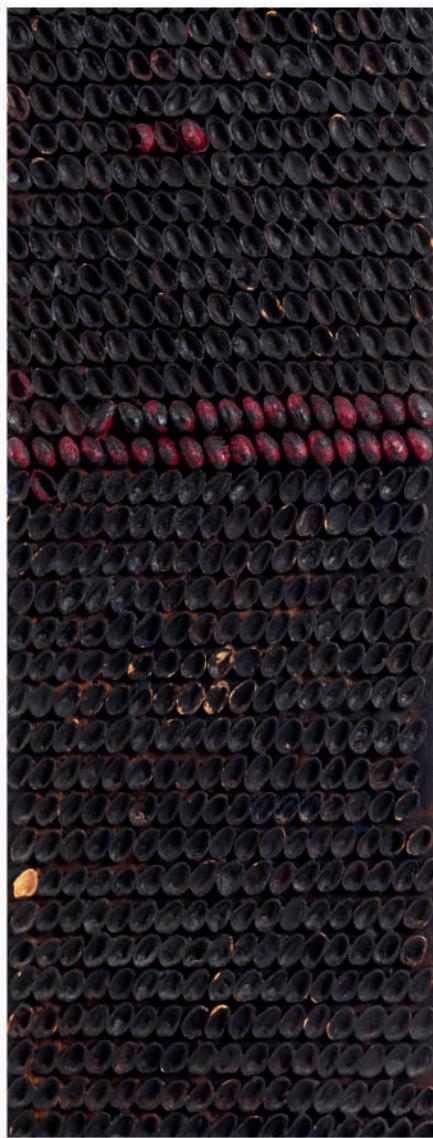

ROMA HALAT

„Medytacja”, cyklu „Triady” – tryptyk | "Meditation", from the series "Triads" – triptych, 2003

akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa | acrylic, ink, paper/fiberboard, 100 x 70 cm (każda część | each part)

In 1977 Roma Hałat had transferred the image of a fleshless leaf blade onto canvas, initiating the series 'Landscapes', which begins with an analysis of the surrounding world, synthesising what is available to the eye and capturing it in simple forms. She continued this series until the mid-1980s. During this time Szewczyk turned to new methods and materials such as coloured pencils, molten lead and, since the 1990s, pistachio shells, semen and human and animal blood. Szewczyk's triptychs, titled with the names of successive months, are compositions of blotches in a limited range of brown, framed by a delicate outline. The use of natural materials in an abstract form blurs the division between body and soul, and the whole exudes an unusual intimacy and sensuality.

ANDRZEJ SZEWTCZYK

„Pod Wulkanem” | „Under the Volcano”, 1995 – 1996

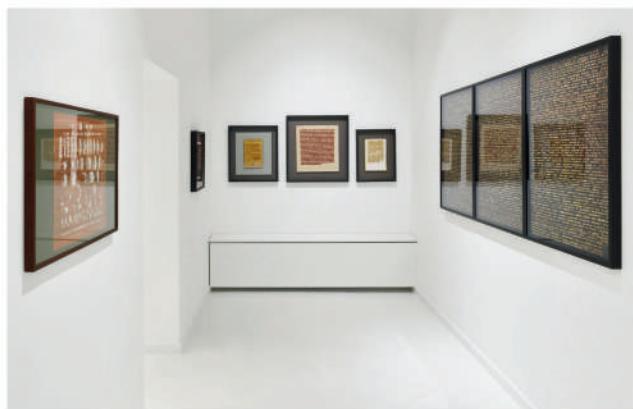
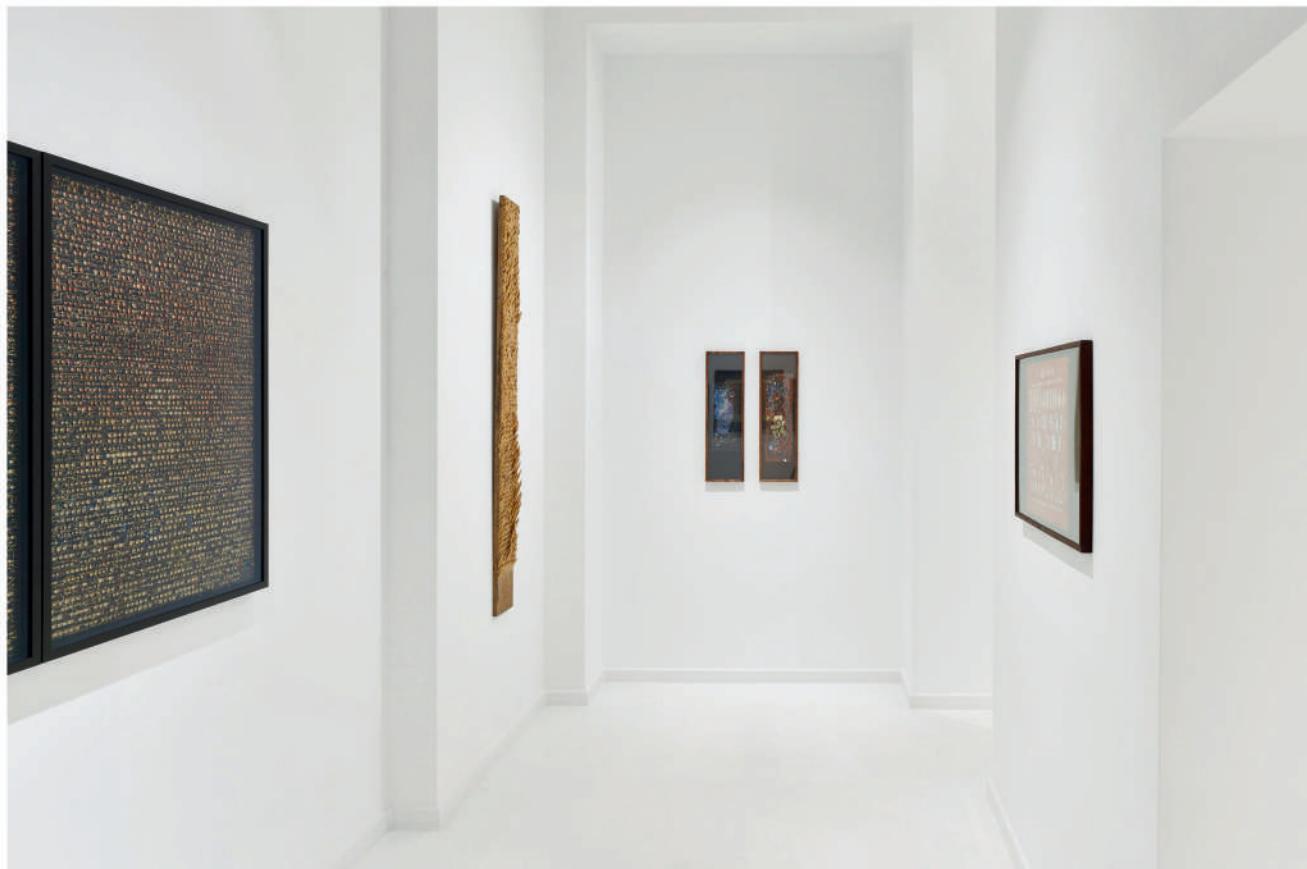
akryl, tukiny pistacji/deska | acrylic, pistachio shells/board, 190 x 25 x 4 cm
dela.art collection

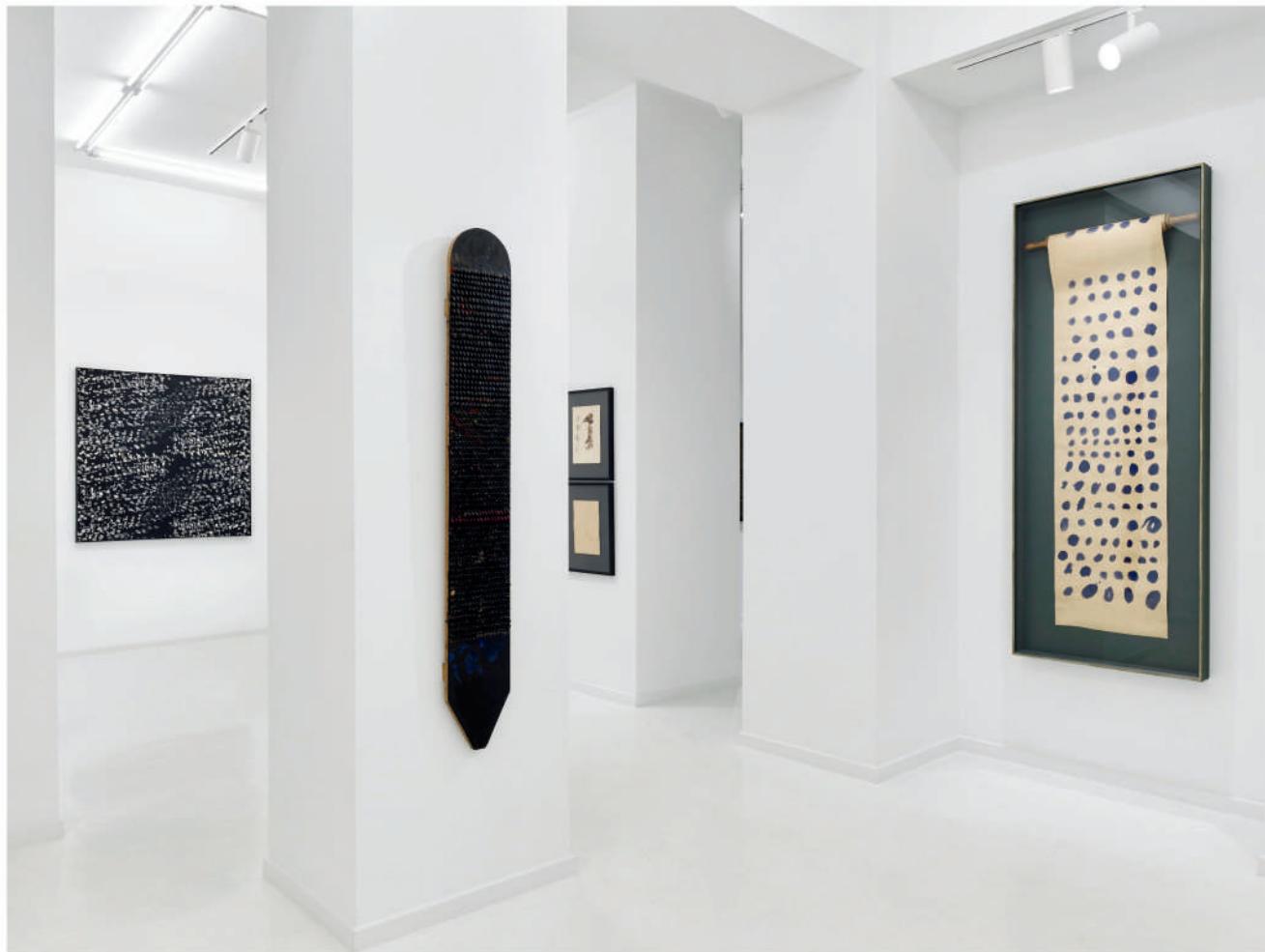

Hałat and Szewczyk also revisit themes related to literature and calligraphy. The titles of their works are inspired by epics, poetry and epistolography. Their paintings and objects are written with tiny rows of holes, pencil shavings, pistachio shells, lead fused into wood and less rhythmic patches of paint on canvas and paper. By using the conventions of the written word, they both invoked artistic forms that carried content and emotion, and the apparent illegibility of their verses invited alternative readings beyond the purely linguistic.

Andrzej Szewczyk's achievements are sometimes compared to the Orthodox tradition of icon writing and in their context, the Russian etymology of the word 'painting' – żywopis (Russian: **ЖИВОПИСЬ**) is also recalled, which refers to painting as a living record of life. In the context of Szewczyk's works, the term palimpsest is used, i.e. a manuscript made on material that has already been used. Szewczyk's interventions added another layer, most often on the pages of books, old invitations or envelopes. In 1985, Roma Hałat initiated the series 'Triads', in which each work consists of three layers, which are treated more painterly or graphically. In the top layer, the artist cut small holes and, by tilting them away, revealed what was hidden on the inner sheets. Personal notes by the artist and fragments of her favourite literary works became an integral part of the work. Their content, however, was in a sense encoded, enchanted in the characteristic handwriting, written backwards with the left hand.

The oeuvre of Hałat and Szewczyk is extremely varied, allowing us to distinguish different chapters within which certain materials, motifs and compositions recur. The recurring forms in their realisations are reminiscent of knots or beads strung on a prayer rope used to count down mystical formulae. Regularity, multiplicity and recurrence open the way to negation, to reconsideration, to the achievement of understanding by recalling what is known and what is still beyond the sphere of cognition. Recurrence is a gesture of necessity and cultivation, both of art itself and of the exploration of the world's impenetrable mysteries.

„Powtórzyć, przypomnieć” | “Repeat, Recall”, Róża Hafat, Andrzej Szewczyk, HOS Gallery, 2023
widok wystawy, fot. Błażej Pindor | exhibition view, photos: Błażej Pindor

spis prac

ROMA HALAT

01. Bez tytułu, z cyklu „Wałki”, 2001 (kopia autorska pracy z 1970), akryl/płótno, 146 x 146 cm
02. Bez tytułu, z cyklu „Wałki”, 2001 (kopia autorska pracy z 1970), akryl/płótno, 146 x 146 cm
03. „Pejzaż XXIII”, z cyklu „Pejzaże”, 1979, akryl/ płótno, 145 x 144,5 cm
04. z cyklu „Pejzaże”, 1978, akryl/płótno, 146 x 144 cm
05. „Impresje” III, 1991, akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa, 52 x 73 cm
06. „Impresje” I, 1992, akryl, tusz/papier, 72 x 20 cm
07. „Impresje” II, 1992, akryl, tusz/papier, 72 x 20 cm
08. „Triady - El Castillo c.d.”, 1993, akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa, 70 x 100 cm
09. „Medytacja”, z cyklu „Triady” – tryptyk, 2003, akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa, 100 x 70 cm (wymiary każdej pracy)
10. „Medytacja VII, VIII”, 2004, akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa, 100 x 70 cm
11. „Medytacja 22.IX.2006”, z cyklu „Triady”, 2006, akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa, 100 x 70 cm
12. „Medytacja XI”, z cyklu „Triady”, 2008, akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa, 70 x 76 cm

ANDRZEJ SZEWCZYK

01. Bez tytułu, z cyklu „Malarstwo” („Obraz ujednolicony z malowidłem ściany”), niedatowany | *undated*, akryl/płótno, 70 x 100 cm
02. Bez tytułu, lata 80. XX w., papier, ołówki/dykta, 24 x 35 cm
03. Bez tytułu, niedatowany, ołówki/papier, 35 x 24 cm
04. Foliał „Adam i Ewa”, 1980, atrament/papier, 1100 x 53 cm
05. „Pomnik listu F. Kafki do F. Bauer”, 1981-1984, ołówek/drewno, 26 x 15 x 5 cm
06. Bez tytułu, 1987, ołówki/papier, 48 x 53 cm
07. Bez tytułu, z cyklu „Erotyki” („Tekst pistacjowy”), lata 90. XX w., akryl, łupiny pistacji/koperta, 42,5 x 49,8 cm
08. „Erotyk”, 1995, wosk, ściinki ołówków/deska, 190 x 20 x 5 cm
09. „Pod wulkanem”, 1995-1996, akryl, łupiny pistacji/deska, 190 x 25 x 4 cm
10. „Marzec, kwiecień, maj” – tryptyk, 1995, ołówek, krew/papier, 39,6 x 29,6 cm (wymiary każdej pracy)
11. „Czerwiec, lipiec, sierpień” – tryptyk, 1996, ołówek, sperma, krew/papier, 37 x 27,5 cm (wymiary każdej pracy)

list of works

ROMA HALAT

01. Untitled, from the "Roller Paintings" series, 2001 (artist's copy from 1970), acrylic on canvas, 146 x 146 cm
02. Untitled, from the "Roller Painting" series, 2001 (artist's copy from 1970), acrylic on canvas, 146 x 146 cm
03. "Landscape XXIII", from the "Landscapes" series, 1979, acrylic on canvas, 145 x 144.5 cm
04. from the "Landscapes" series, 1978, acrylic/canvas, 146 x 144 cm
05. "Impressions" III, 1991, acrylic, ink, paper/fiberboard, 52 x 73 cm
06. "Impressions" I, 1992, acrylic, ink/paper, 72 x 20 cm
07. "Impressions" II, 1992, acrylic, ink/paper, 72 x 20 cm
08. "Triades - El Castillo cont.", 1993, acrylic, ink, paper/fiberboard, 70 x 100 cm
09. "Meditation", from the "Triads" series - triptych, 2003, acrylic, ink, paper/fiberboard, 70 x 100 cm (dimensions of each)
10. "Meditation VII, VIII", 2004, acrylic, ink, paper/fiberboard, 70 x 100 cm
11. "Meditation 22/09/2006", from the "Triads" series, 2006, acrylic, ink, paper/fiberboard, 100 x 70 cm
12. "Meditation XI" from the "Triads" series, 2008, acrylic, ink, paper/fiberboard, 70 x 76 cm

ANDRZEJ SZEWCZYK

01. Untitled, from the "Painting" series ("The Painting is Unified with the Wall Painting"), 1978, acrylic on canvas, 100 x 70 cm
02. Untitled, 1980s, paper, pencils/plywood, 24 x 35 cm
03. Untitled, undated, pencils/paper, 35 x 24 cm
04. Volume "Adam and Eve", 1980, writing ink/paper, 1100 x 53 cm
05. "Memorial to F. Kafka's letters to F. Bauer", 1981 – 1984, lead/wood, 26 x 15 x 5 cm
06. Untitled, 1987, pencils/paper, 48 x 53 cm
07. Untitled, from the series "Erotics" ("Pistachio Text"), 1990s, acrylic, pistachio shells/envelope, 42.5 x 49.8 cm
08. "Erotics", 1995, wax, pencils/board, 190 x 20 x 5 cm
09. "Under the Volcano", 1995 – 1996, acrylic, pistachio shells/board, 190 x 25 x 4 cm
10. "March, April, May" – triptych, 1995, pencil, blood/paper, 39.6 x 29.6 cm (dimensions of each)
11. "June, July, August" – triptych, 1996, pencil, sperm, blood/paper, 37 x 27.5 cm (dimensions of each)

Katalog towarzyszy wystawie | Catalogue issued on the occasion of the exhibition:

Roma Hałat, Andrzej Szewczyk

Powtórzyć, przypomnieć | Repeat, Recall

09.12.2023 – 13.01.2024 | HOS Gallery | Dzielna 5 | 00-162 Warszawa | www.hosgallery.pl

współorganizator wystawy | exhibition co-organizer: dela.art collection

kuratorka | curator:

Katarzyna Piskorz

wydawca | publisher:

Fundacja Sztuk Dwie

tłumaczenie | translation:

Tomasz Jurewicz

zdjęcia prac | photographs of works:

Paweł Bobrowski: s. | pp.: 7, 8

Adam Gut: s. | pp.: 6, 13

Marcin Koniak: s. | pp.: 14, 16

Błażej Pindor: s. | pp.: 3, 12

Okładka II, praca str. 2 – 3 | Cover II, work from pp. 2 – 3:

Roma Hałat, „Medytacja VII, VIII”, 2004, akryl, tusz, papier/płyta pilśniowa, 100 x 70 cm, detal, fot. Adam Gut

“Meditation VII, VIII”, 2004, acrylic, ink, paper/fiberboard, 100 x 70 cm, detail, photo: Adam Gut

Praca str. 10 – 11 | Work from pp. 10 – 11

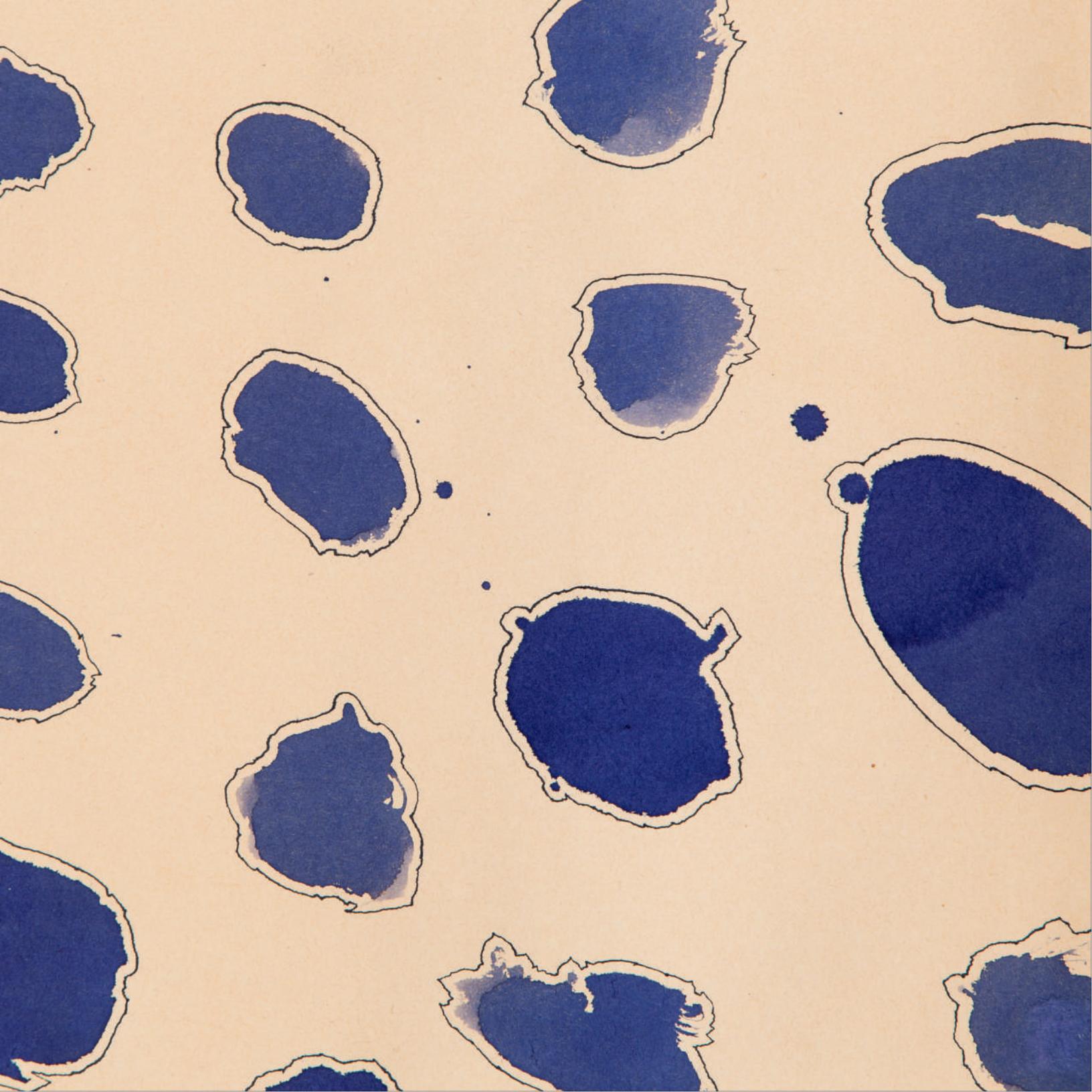
Andrzej Szewczyk, „Pod wulkanem”, 1995 – 1996, akryl, łupiny pistacji/deska, 190 x 25 x 4 cm, detal, fot. Marcin Koniak

“Under the Volcano”, 1995 – 1996, acrylic, pistachio shells/board, 190 x 25 x 4 cm, detail, photo: Marcin Koniak

Okładka III | Cover III

Andrzej Szewczyk, Foliał „Adam i Ewa”, 1980, atrament/papier, 1100 x 53 cm, detal, fot. Paweł Bobrowski

“Volume “Adam and Eve”, 1980, writing ink/paper, 1100 x 53 cm, detail, photo: Paweł Bobrowski

HOS
gallery